

FORVALTNINGSREVISJON

Oppfølging av politiske vedtak

Gamvik kommune

Rapport 2022

Forord

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalget i Gamvik kommune har KomRev NORD gjennomført forvaltningsrevisjon rettet mot oppfølging av politiske vedtak. Kontrollutvalgets plikt til å påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, følger av lov om kommuner og fylkeskommuner § 23-2 bokstav c. Ifølge kommuneloven § 23-3 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regelterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Krav til revisors uavhengighet følger av kommuneloven § 24-4 og av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16, 17, 18 og 19. Før igangsetting av forvaltningsrevisjonen har revisjonen vurdert egen uavhengighet overfor Gamvik kommune. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi takker Gamvik kommune for samarbeidet i anledning forvaltningsrevisjonen.

Tromsø, 24.10.2022

Margrete Mjølhus Kleiven
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Dag Ove Andreassen
Prosjektleder, forvaltningsrevisor
T.o.m. 14.9.2022

Astrid Indrebø
Prosjektleder, forvaltningsrevisor
F.o.m. 15.9.2022

SAMMENDRAG

Denne forvaltningsrevisjonen omhandler oppfølging av politiske vedtak, og er gjennomført med utgangspunkt i to problemstillinger:

1. *Har Gamvik kommune etablert rutiner for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak?*
2. *Blir politiske vedtak iverksatt som forutsatt?*

Problemstilling 1 omhandler rutiner for iverksettelse og oppfølging av alle politiske vedtak. Under problemstilling 2 er undersøkelse av iverksettelse av et utvalg vedtak fattet av formannskapet og kommunestyret lagt til grunn for besvarelse av problemstillingen.

Krav til oppfølging av politiske vedtak følger av kommuneloven. Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Kommunedirektøren skal også, hvis han blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på egnet måte. Kommunelovens bestemmelse om internkontroll er også relevant for oppfølging av politiske vedtak. Kommunesektorens organisasjon (KS) har utarbeidet en praktisk veileder for kommunedirektørens internkontroll, og vi har benyttet denne for å utlede revisjonskriterier om hva kommunen bør ha på plass av rutiner og systemer på området.

For å besvare problemstilling 1 om rutiner for iverksetting av politiske vedtak, har vi fått muntlige beskrivelser fra kommuneadministrasjonen samt etterspurt eventuelle skriftlige rutiner. For å besvare problemstilling 2, har vi gjort et utvalg av vedtakspunkter for nærmere undersøkelse. Et vedtak kan bestå av flere vedtakspunkter. Vi har valgt ut og undersøkt iverksettelsen av 26 vedtakspunkter fordelt på tolv vedtak fattet av formannskapet. Videre har vi valgt ut og undersøkt iverksettelsen av 35 vedtakspunkter fordelt på 18 vedtak fattet av kommunestyret. Vedtakspunktene som er undersøkt, er fattet i perioden 2019 – oktober 2021.

Både formannskapet og kommunestyret fatter vedtak som ikke krever særskilt oppfølging av administrasjonen. Det gjelder eksempelvis saker om godkjenning av protokoller, saker som tas til orientering mv. For undersøkelse har vi valgt ut vedtak som krever oppfølging av administrasjonen. Vi har vektlagt at oppfølgingen av vedtaket skal la seg undersøke. For vedtak formannskapet har fattet, består utvalget av vedtak hvor formannskapet har vedtaksmyndighet. Det vil si at det er saker som ikke er sendt videre til kommunestyret for behandling, men sluttbehandlet av formannskapet. Både kommunestyret og formannskapet behandler mange ulike saker om ulike tema og det er derfor vanskelig å gjøre et representativt utvalg. I utvalget av vedtak har vi imidlertid vektlagt å få med saker som gjelder ulike deler av kommunens virksomhet.

Vi har stilt spørsmål til administrasjonen om oppfølging av de aktuelle vedtakene og bedt om dokumentasjon. Administrasjonen har opplyst at det har vært svært krevende å spore flere av vedtakene og å finne svar på om – og i hvilken grad – sakene er fulgt opp i årene 2019 og 2020. På bakgrunn av dette har vi i rapportens kapittel 3 omtalt mulige svakheter med datamaterialet rapporten bygger på.

Revisors konklusjon på problemstilling 1 er at Gamvik kommune ikke har etablert rutiner for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak.

Konklusjonen baserer seg på følgende oppsummerte funn og vurderinger:

Administrasjonen har opplyst at det ikke er utarbeidet skriftlige rutiner eller retningslinjer for oppfølging av politiske vedtak. Revisor oppfatter at politiske vedtak vil bli registrert i kommunens nye saksbehandlingssystem. Videre oppfatter vi at systemet muliggjør å angi ansvarlige for ulike oppgaver, slik at ansvar for oppfølging av et vedtak kan plasseres til saksbehandlere i systemet. Vi har imidlertid ikke fått informasjon om hvorvidt kommunen har rutiner for å fordele slikt ansvar. Gamvik kommune har ikke system eller rutiner for rapportering på vedtaksoppfølging fra administrasjonen til politisk nivå. Vi har ikke blitt forelagt rutinebeskrivelser for avklaring av vedtakets innhold ved behov eller for å gå tilbake til det folkevalgte organet dersom administrasjonen blir oppmerksomme på faktiske eller rettslige forhold med sentral betydning for iverksettelsen av et vedtak.

Under problemstilling 2 har vi undersøkt iverksettelsen av et utvalg vedtak fattet av formannskapet og kommunestyret. Våre funn og vurderinger under problemstilling 2 tilsier at Gamvik kommune ikke har gode nok rutiner for oppfølging og iverksettelse av politiske vedtak.

Med bakgrunn i det ovennevnte har vi vurdert følgende revisjonskriterier som **ikke oppfylt**:

- Kommunedirektøren bør ha utarbeidet et system med rutiner for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak.
- Kommunedirektørens system for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak bør omfatte rutiner for følgende:
 - Registrering av politiske vedtak.
 - Avklaring av vedtakets innhold.
 - Å gå tilbake til det folkevalgte organet dersom kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettelsen av vedtaket.
 - Ansvarsplassering og fordeling for oppfølging av politiske vedtak.
 - Rapportering på vedtaksoppfølging fra administrasjonen til politisk nivå, herunder om eventuelle uventede hendelser, avvik eller kapasitetsutfordringer som påvirker administrasjonens iverksettelse av vedtaket.

Revisors konklusjon på problemstilling 2 er at politiske vedtak kun til dels blir iverksatt som forutsatt. Vi presiserer at konklusjonen gjelder for de vedtakspunktene vi har undersøkt.

Til grunn for konklusjonen er følgende oppsummerte vurderinger:

Vi har undersøkt iverksettelsen av 26 vedtakspunkter fordelt på tolv vedtak fattet av formannskapet i perioden 2019 til oktober 2021. Vi har vurdert revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene* som:

- **Oppfylt** for 17 vedtakspunkter
- **Ikke oppfylt** for åtte vedtakspunkter

For det siste undersøkte vedtakspunktet har vi **ikke grunnlag** for å vurdere revisjonskriteriet.

Vi har undersøkt iverksettelsen av 35 vedtakspunkter fordelt på 18 vedtak fattet av kommunestyret. Vi har vurdert revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket* som:

- **Oppfylt** for 12 vedtakspunkter
- **Til dels oppfylt** for to vedtakspunkter
- **Ikke oppfylt** for 20 vedtakspunkter

For det siste undersøkte vedtakspunktet har vi *ikke grunnlag* for å vurdere revisjonskriteriet.

Administrasjonen i Gamvik kommune har i sin tilbakemelding til oss opplyst at det generelt har vært svært krevende å spore flere av disse vedtakene og å finne svar på hvorvidt disse har blitt fulgt opp i årene 2019 og 2020. Revisor bemerker at det er alvorlig at kommunedirektøren ikke har oversikt over status i oppfølgingen av politiske vedtak. Oppfølging av politiske vedtak er en sentral oppgave for kommunedirektøren etter kommuneloven. Revisor er klar over at det har vært relativt hyppige endringer i administrativ ledelse i Gamvik kommune. Dette underbygger viktigheten av å ha rutiner og systemer for oppfølging av politiske vedtak, slik at iverksettelse og oppfølging av vedtak ikke avhenger av enkeltpersoner i organisasjonen.

Med bakgrunn i våre funn, vurderinger og konklusjoner, er revisors anbefaling at Gamvik kommune bør

- Etablere et system for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak som omfatter rutiner for
 - Registrering av politiske vedtak
 - Ansvarsplassering- og fordeling for oppfølging av politiske vedtak
 - Fremgangsmåte ved behov for avklaring av vedtakets innhold
 - Rapportering på vedtaksoppfølging fra kommunedirektøren til politisk nivå
 - Å gjøre folkevalgt organ oppmerksom på eventuelle faktiske eller rettslige forhold med sentral betydning for iverksettelsen av et vedtak

Med bakgrunn i at vi har funnet at flere politiske vedtak ikke er iverksatt som forutsatt, anbefaler vi også Gamvik kommune å

- Gjennomgå iverksettelsen av tidligere vedtak og gjøre nødvendige tiltak dersom vedtak ikke er iverksatt som forutsatt

Sammendrag	1
1 Bakgrunn og bestilling	5
2 Problemstillinger og revisjonskriterier	5
2.1 Problemstillinger	5
2.2 Revisjonskriterier	5
2.2.1 Kilder for utledning av revisjonskriterier	5
2.2.2 Utledning av revisjonskriterier	6
3 Metode, datamateriale og avgrensing	9
3.1 Metode og datamateriale	9
3.2 Gyldighet og pålitelighet	10
4 Rutiner for oppfølging av politiske vedtak	11
4.1 Revisors funn	11
4.2 Revisors vurderinger og konklusjon	12
5 Iverksettelse av politiske vedtak	14
5.1 Oppfølging av vedtak fattet av formannskapet, 2019 – 2021	14
5.1.1 Vedtak fattet i 2019.....	14
5.1.2 Vedtak fattet i 2020.....	20
5.1.3 Vedtak fattet i 2021.....	21
5.2 Oppfølging av vedtak fattet av kommunestyret i perioden 2019-2021	23
5.2.1 Vedtak fattet i 2019.....	23
5.2.2 Vedtak fattet i 2020.....	30
5.3 Oppsummering og konklusjon	35
6 Uttalelse	36
7 Anbefalinger	37
8 Referanser	38

1 BAKGRUNN OG BESTILLING

Kontrollutvalget i Gamvik kommune vedtok i sak 5/21, i møte 8.3.2021, å bestille forvaltningsrevisjon om oppfølging av politiske vedtak. Oppfølging av politiske vedtak er prioritert øverst i plan for forvaltningsrevisjon behandlet av kommunestyret i møte 24.2.2021. på planen. I møte 5.5.2021, sak 14/21, behandlet kontrollutvalget overordnet prosjektskisse. Kontrollutvalgets formål med forvaltningsrevisjonen er å undersøke om vedtak blir iverksatt som forutsatt.

Kontrollutvalget har i møter 18.11.2021 og 9.2.2022 fått skriftlig informasjon fra revisor om status i prosjektgjennomføringen.

2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER

2.1 Problemstillinger

For denne forvaltningsrevisjonen gjelder følgende problemstillinger:

- 1. Har Gamvik kommune etablert rutiner for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak?**
- 2. Blir politiske vedtak iverksatt som forutsatt?**

Problemstilling 1 omhandler rutiner for iverksettelse og oppfølging av alle politiske vedtak. Under problemstilling 2 er undersøkelse av iverksettelse av et utvalg vedtak fattet av formannskapet og kommunestyret lagt til grunn for besvarelse av problemstillingen.

2.2 Revisjonskriterier

2.2.1 Kilder for utledning av revisjonskriterier

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som kommunens praksis på det reviderte området skal vurderes opp mot. Revisjonskriterier utledes fra autoritative eller anerkjente kilder innenfor det aktuelle området. De relevante kildene for utledning av revisjonskriterier i denne forvaltningsrevisjonen er:

- Lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
- Lov av 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
- Kommunesektorens organisasjon (KS) sin praktiske veileder «*Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll*», 2020.

I listen ovenfor har vi vist til både tidligere og någjeldende kommunelov. Bakgrunnen for dette er at både tidligere og ny kommunelov har vært gjeldende i perioden vi undersøker. For problemstilling 1, som omhandler rutiner for oppfølging av politiske vedtak, har vi undersøkt og vurdert rutiner Gamvik kommune har i dag. For denne delen av undersøkelsen er det ny kommunelov som gjelder og vi har utledet revisjonskriterier fra.

For undersøkelsen av oppfølgingen av konkrete vedtak i perioden 2019-2021 er både tidligere og ny kommunelov relevant. Ny kommunelov trådte i kraft etter konstituerende

kommunestyremøte etter kommunevalget i 2019. Før dette var tidligere kommunelov gjeldende.

Ny kommunelov omtaler øverste leder av kommunens administrasjon som kommunedirektør. Fra våren 2022 har kommunedirektør vært stillingstittelen til øverste leder av administrasjonen i Gamvik kommune. Tidligere var stillingstittelen rådmann.

2.2.2 *Utledning av revisjonskriterier*

Problemstilling 1 – system for oppfølging av politiske vedtak

Kommunedirektørens ansvar for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak følger av kommuneloven § 13-1 fjerde ledd:

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettelsen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på egnet måte.

Bestemmelsen slår fast at det er kommunedirektørens ansvar at vedtak som treffes av folkevalgte organer iverksettes uten ugrunnet opphold. Kommunedirektøren er også pliktig å opplyse det folkevalgte organet på egnet måte om han eller hun blir klar over faktiske eller rettslige forhold av sentral betydning for iverksettelsen av vedtaket. Dette ansvaret er nytt sammenliknet med tidligere kommunelov. I forarbeidene til kommuneloven er det understreket at det ikke er enhver ny opplysning som kommunedirektøren blir oppmerksom på, utløser denne plikten. Det må være opplysninger som har en *sentral betydning* for gjennomføringen av vedtaket.

Kommunelovens bestemmelse om internkontroll er også relevant for oppfølging av politiske vedtak. Kommuneloven § 25-1 slår fast at:

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) Utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- b) Ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- c) Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- d) Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- e) Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll*

Som det fremgår av bestemmelsen, skal internkontroll sikre at lover og forskrifter følges og kommunedirektøren skal ha nødvendige rutiner og prosedyrer. Det stilles ikke nærmere krav til innhold og omfang av internkontroll, utover at internkontrollen skal være *systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold*. KS omtaler i veilederen *Orden i eget hus*. Kommunedirektørens internkontroll fra 2020 følgende hensikter med internkontroll:

- Kvalitet og effektivitet i tjenesteytingen

- Helhetlig styring og riktig utvikling
- Godt omdømme og legitimitet
- Etterlevelse av lover og regler

I samme veileder tar KS utgangspunkt i tre vilkår som bør være til stede for å ha betryggende kontroll; risikobasert, formalisering og kontrollaktiviteter. Førstnevnte er blant annet grunnlag for innretning av internkontroll. Formalisering handler blant annet om ansvar og roller, dokumentasjon. Kontrollaktiviteter handler blant annet om planlagte stikkprøver og faste kontroller samt avvikshåndtering.

Kommuneloven stiller krav til at internkontrollen skal være systematisk. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har uttalt at med systematisk menes at *arbeidet med internkontrollen ikke skal være tilfeldig, hendelsesbasert eller spontant*.¹ Av nevnte veileder fra KS følger at følgende er typiske elementer som inngår i et systematisk arbeid:

- Målsettinger og klarhet i ønsket resultat
- Planer for arbeidet
- Kunnskap om nåsituasjonen
- Verktøy og metoder
- Rutiner og prosedyrer
- Tiltak og innsats

Det kan skilles mellom sektorovergripende internkontroll og internkontroll på virksomhets-/enhetsnivå. Sektorovergripende internkontroll omhandler internkontroll som er relevant for hele organisasjonen. Eksempler på dette er delegasjonsreglement og rutiner for overholdelse av anskaffelsesregelverket. Internkontroll på virksomhets-/enhetsnivå knytter seg mer til oppgavene til den enkelte enhet; hvilken internkontroll som er nødvendig avhenger etter tjenestene enheten har ansvaret for. Eksempelvis forholder skoler seg til et annet regelverk enn sykehjem, og det vil derfor være ulikt behov for internkontroll som skal bidra til å sikre etterlevelse av regelverk.

I KS sin veileder for interkontroll, er rutiner som sikrer iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak oppgitt som eksempel på *sektorovergripende rutine* alle kommuner bør ha på plass.

Kommunedirektøren har ansvaret for iverksettelse av politiske vedtak. I praksis vil flere i administrasjonen/organisasjonen være involvert i oppfølgingen av politiske vedtak – kommunedirektøren alene kan ikke iverksette alle vedtak. Kommunedirektøren kan delegerere oppgaven med iverksettelse av vedtak, men vil likevel ha det overordnede ansvaret. Dette tilsier at kommunedirektøren bør ha etablert rutiner for registrering av politiske vedtak, avklaring av vedtakets innhold ved behov og ansvars plassering for oppfølging av det enkelte vedtak. Kommunedirektøren bør også ha system som sikrer at han/hun får informasjon om status på oppfølgingen av det enkelte vedtak.

Utover at kommuneloven stiller krav om at kommunedirektøren skal gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har betydning for iverksettelse av et vedtak, er det ikke lovkrav om at kommunedirektøren skal rapportere på iverksettelse/oppfølging av politiske vedtak til folkevalgte organ. Det er imidlertid forhold som tilsier at kommunedirektøren bør ha en slik rapportering. Et slikt forhold er at nevnte

¹ Kommunesektorens organisasjon (KS) sin praktiske veileder *Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll*, 2020, s.57.

bestemmelse må vurderes konkret i det enkelte tilfelle. Gjennom å rapportere på oppfølging av alle vedtak ivaretar kommunedirektøren i alle tilfeller dette ansvaret. Videre er det et krav om at vedtak skal iverksettes uten ugrunnet opphold. Hva som menes med «ugrunnet opphold» må vurderes konkret i det enkelte tilfelle. Dersom det ikke lar seg gjøre å iverksette vedtaket uten ugrunnet opphold, må kommunedirektøren gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på det. Også eventuelle andre årsaker til at et vedtak ikke kan iverksettes som forutsatt bør rapporteres til folkevalgte organ.

På bakgrunn av det ovennevnte utleder vi som revisjonskriterier for problemstilling 1:

- Kommunedirektøren bør ha utarbeidet et system med rutiner for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak.
- Kommunedirektørens system for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak bør omfatte rutiner for følgende:
 - Registrering av politiske vedtak.
 - Avklaring av vedtakets innhold.
 - Å gå tilbake til det folkevalgte organet dersom kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettelsen av vedtaket.
 - Ansvarsplassering og fordeling for oppfølging av politiske vedtak.
 - Rapportering på vedtaksoppfølging fra administrasjonen til politisk nivå, herunder om eventuelle uventede hendelser, avvik eller kapasitetsutfordringer som påvirker administrasjonens iverksettelse av vedtaket.

Problemstilling 2 – iverksettelse av vedtak

Som redegjort for, følger det av kommuneloven § 13-1 fjerde ledd at kommunedirektøren skal påse at politiske vedtak iverksettes uten ugrunnet opphold. Denne bestemmelsen i kommuneloven trådte i kraft ved konstituerende møte etter kommunevalget høsten 2019. Før dette gjaldt tidligere kommunelov hvor administrasjonssjefens oppgaver og myndighet fulgte av lovens § 23. Ansvaret for iverksettelse av vedtak fulgte av § 23 nr. 2:

Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges frem for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. [...]

Kommunedirektøren har altså i hele tidsperioden vi undersøker (2019 – 2021) hatt ansvaret for å påse at vedtak blir iverksatt. For problemstilling 2 – som gjelder undersøkelse av iverksettelsen av konkrete vedtak – utleder vi følgende revisjonskriterium:

- Kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket.

Revisjonskriteriene vi har utledet, oppgis i tekstboks innledningsvis i kapitlene de brukes i.

3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING

3.1 Metode og datamateriale

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til gjeldende standard for forvaltningsrevisjon².

Oppstartsmøte for forvaltningsrevisjonen ble avholdt via Teams 21.9.2021. Daværende rådmann har fungert som revisors kontaktperson i gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen. I oppstartsmøtet deltok i tillegg to andre sentrale ansatte i administrasjonen.

For å besvare problemstilling 1 om rutiner for oppfølging av politiske vedtak, innhentet vi i oppstartsmøtet muntlig informasjon om dette fra administrasjonen. Vi har også etterspurt og mottatt relevante skriftlige rutiner.

For å besvare problemstilling 2, har vi undersøkt oppfølgingen av et utvalg vedtak fattet av formannskapet og kommunestyret i perioden 2019- oktober 2021. Tabell 1 nedenfor viser hvor mange saker formannskapet og kommunestyret behandlet i denne perioden.

Tabell 1: Antall saker behandlet av formannskap og kommunestyre, 2019 - okt. 2021

	Formannskapet	Kommunestyret
2019	59	63
2020	56	80
2021 (frem til oktober)	37	42

Et vedtak kan bestå av flere vedtakspunkter. Vi har valgt ut og undersøkt iverksettelsen av 26 vedtakspunkter fordelt på tolv vedtak fattet av formannskapet. Videre har vi valgt ut og undersøkt iverksettelsen av 35 vedtakspunkter fordelt på 18 vedtak fattet av kommunestyret.

Både formannskapet og kommunestyret fatter vedtak som ikke krever særskilt oppfølging av administrasjonen. Det gjelder eksempelvis saker om godkjenning av protokoller, saker som tas til orientering mv. For undersøkelse har vi valgt ut vedtak som krever oppfølging av administrasjonen. Vi har vektlagt at oppfølgingen av vedtaket skal la seg undersøke. For vedtak formannskapet har fattet, består utvalget av vedtak hvor formannskapet har vedtaksmyndighet. Det vil si at det er saker som ikke er sendt videre til kommunestyret for behandling, men sluttbehandlet av formannskapet. Både kommunestyret og formannskapet behandler mange ulike saker om ulike tema og det er derfor vanskelig å gjøre et representativt utvalg. I utvalget av vedtak har vi imidlertid vektlagt å få med saker som gjelder ulike deler av kommunens virksomhet.

For å belyse iverksettelse/oppfølging av de utvalgte vedtakene, har vi stilt administrasjonen spørsmål og bedt om dokumentasjon. Vi ba også om beskrivelser av hvordan administrasjonen hadde iverksatt vedtakene, der det var relevant. Disse spørsmålene ble oversendt i en samlet oversikt til administrasjonen. Som vi underveis har rapportert om til kontrollutvalget, har det tatt lang tid å få svar på vår forespørsel til Gamvik kommune. Fra vi oversendte forespørselen til vi mottok svar, gikk det syv måneder. I tilbakemeldingen til oss i mai 2022 har administrasjonen opplyst følgende:

² RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon fastsatt av NKRFs styre 12.08.2020 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk for forvaltningsrevisjoner med oppstartsbrev sendt etter 30.09.2020

«Generelt har det vært svært krevende for administrasjonen å spore flere av disse vedtakene og finne svar ift. sakene og om/grad av hvorvidt disse har blitt fulgt opp i årene 2019 og 2020. Det er lagt ned mye ressurser for å forsøke å finne ut av saksforløpet og om/hvordan vedtakene har vært fulgt opp i disse to årene.

I de tilfeller hvor vi ikke har funnet mye/ingen svar, har vedtakene vært drøftet blant de som har jobbet lengst i administrasjonen, uten at dette i alle tilfellene har ført til noen oppklaring. Vi konstaterer et generelt bilde av at flere av vedtakene har vært svært lite utredet.»

Vi har lagt kommunens redegjørelse til grunn for våre undersøkelser av iverksettelsen av de utvalgte vedtakene. Som kommunens revisor har vi også tilgang til kommunens økonomisystemer og har hentet ut opplysninger som er relevante for å belyse enkelte av vedtakspunktene.

3.2 Gyldighet og pålitelighet

Med gyldige data menes at dataene som samles inn i undersøkelsen, skal utgjøre et relevant og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere den reviderte virksomheten opp imot revisjonskriteriene og problemstillingene. Imidlertid har administrasjonen i sin tilbakemelding til oss opplyst at det har vært svært krevende å finne svar på hvorvidt vedtak er fulgt opp, og i så fall på hvilken måte i 2019 og 2020. En *mulig* årsak til dette, kan være at dokumentasjon ikke i tilstrekkelig grad er arkivert. Revisor har ikke grunnlag for å vurdere om manglende arkivering av dokumentasjon kan være en mulig årsak, eller om årsaken til at dokumentasjon ikke finnes er at vedtak ikke er iverksatt som forutsatt og at det derfor ikke eksisterer dokumentasjon. Vi betrakter det likevel som relevant å synliggjøre at dette er en *mulig* svakhet med datamaterialet. Det innebærer et visst forbehold knyttet til datamaterialets tilstrekkelighet. Vi vurderer at vi gjennom å innhente informasjon fra øverste administrative ledelse har fått opplysninger fra relevante personer som i kraft av sine stillinger må forutsettes å ha god kjennskap til områdene som undersøkes.

Med pålitelige data menes at dataene skal være mest mulig nøyaktige. Revisor har vurdert eventuelle feilkilder i det innsamlede datamaterialet. Ovennevnte forbehold om datamaterialets tilstrekkelighet innebærer også et forbehold om datamaterialets pålitelighet. Gjennom å fremlegge våre beskrivelser av datamaterialet for kommunen med mulighet for å korrigere og/eller supplere, vurderer vi at vi har gjort relevante tiltak for å styrke datamaterialets pålitelighet. Administrasjonen har oversendt noe supplerende dokumentasjon, som vi har innarbeidet i rapporten.

Påliteligheten og gyldigheten i det presenterte datamaterialet er også på et overordnet nivå sikret gjennom KomRev NORDs interne kvalitetssikringssystem.

4 RUTINER FOR OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK

Har Gamvik kommune etablert rutiner for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak?

Revisjonskriterier

- Kommunedirektøren bør ha utarbeidet et system med rutiner for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak.
- Kommunedirektørens system for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak bør omfatte rutiner for følgende:
 - Registrering av politiske vedtak.
 - Avklaring av vedtakets innhold.
 - Å gå tilbake til det folkevalgte organet dersom kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettelsen av vedtaket.
 - Ansvarsplassering og fordeling for oppfølging av politiske vedtak.
 - Rapportering på vedtaksoppfølging fra administrasjonen til politisk nivå, herunder om eventuelle uventede hendelser, avvik eller kapasitetsutfordringer som påvirker administrasjonens iverksettelse av vedtaket.

4.1 Revisors funn

I møte med revisor i september 2021 opplyste administrasjonen at kommunen nylig hadde byttet saksbehandlingssystem. Tidligere brukte Gamvik kommune ESA fra Evry AS³. Kommunen bruker nå saks- og arkivsystem fra ACOS AS. Administrasjonen opplyste videre at de enda var i innkjøringsfasen av det nye systemet. Rutiner og retningslinjer for bruk av det nye systemet var derfor ikke skriftliggjort høsten 2021. I det nye systemet tilordnes saker og oppgaver til den enkelte saksbehandler i kommunen.

I det tidligere saksbehandlingssystemet var det ikke mulig å tilordne oppgaver til den enkelte saksbehandler. Tidligere måtte den enkelte saksbehandler selv følge med at saker ikke ble liggende uløst. Politisk sekretariat skrev rutinemessig ut alle vedtak og protokoller fra møter i politiske organer, og la disse i saksbehandlerens posthylle. Den digitale oppfølgingen var det opp til den enkelte saksbehandler å gjøre. På spørsmål om kommunen tidligere hadde rutiner og retningslinjer innenfor området oppfølging og iverksettelse av vedtak, opplyste daværende rådmann i september 2021 at de ikke hadde funnet retningslinjer og rutiner på området som har vært i bruk tidligere. I samme møte ble det opplyst at en stor del av den øverste ledelsen i administrasjonen hadde arbeidet kort tid i Gamvik kommune.

På spørsmål om det rapporteres på status i oppfølgingen av politiske vedtak til politiske organer, opplyste administrasjonen høsten 2021 at dette ikke gjøres, og heller ikke har vært gjort tidligere. De opplyste at det har manglet et godt verktøy for å samle sammen status på vedtak, og presentere disse videre til politiske organer. Revisor finner ikke at det i møter etter høsten 2021 har vært systematisk rapportering fra administrasjonen på oppfølging av politiske vedtak.

³ Selskapet fusjonerte med Tieto til TietoEVRY i januar 2020.

Revisor stilte i møte med administrasjonen spørsmål om hvordan administrasjonen håndterer eventuelle uklarheter i et vedtak fra et folkevalgt organ, og om det fantes rutiner eller retningslinjer for hvordan slike situasjoner skulle håndteres. Administrasjonen opplyste at dette ikke er en problemstilling som ofte kommer opp, men når det skjer håndteres det ved dialog mellom administrasjonen og det politiske nivået.

Når det gjelder opplæring innenfor saksbehandling og oppfølging av politiske vedtak, opplyste administrasjonen høsten 2021 at dette ikke har vært gjennomført. Det hadde vært diskutert i administrasjonen, og de så at det var behov for å gjennomføre slik opplæring. Kommunen skulle ha oppfølging med PwC utover høsten 2021, opplyste de.

På spørsmål fra revisor om administrasjonen opplever at politiske vedtak iverksettes som forutsatt uten ugrunnet opphold, svarte daværende rådmann at administrasjonen opplever at de klarer å ta unna sakene som de kommer. Daværende rådmann viste til at det over tid har vært ressursutfordringer i administrasjonen, og at politisk nivå hadde vist forståelse de gangene det hadde tatt litt ekstra tid å følge opp vedtak. Det hadde blant annet vært et stort etterslep på teknisk sektor, som følge av at det manglet leder. Høsten 2021 var det nylig ansatt teknisk sjef i kommunen. Det var ingen andre sektorer i kommunen som hadde hatt store utfordringer, opplyste administrasjonen. Videre opplyste de at det ikke nødvendigvis er oppfølging av vedtak ressursmangelen har gått mest utover, men at det har fått konsekvenser for blant annet saksbehandlingstid og responstid på henvendelser fra publikum.

Daværende rådmann opplyste at han ikke opplevde at det fra politisk nivå var «purret» mye eller etterspurt oppfølging fra politisk nivå i saker som relativt nylig var vedtatt, men at det hadde vært behov for å ta tak i noen vedtak som hadde ligget over tid fra tidligere år. Kommunen hadde høsten 2021 ikke arkivplan, men arbeidet med denne var påstartet i administrasjonen. Som følge av at kommunen holdt på å fase inn ACOS som nytt saksbehandlingssystem høsten 2021, var ikke alle rutiner og retningslinjer ferdig utarbeidet og skriftliggjort, opplyste administrasjonen.

Revisor har fra kommunen fått oversendt to håndbøker som er utarbeidet av systemleverandøren ACOS AS. Disse er å regne som generelle brukermanualer til saksbehandlingssystemet.

Administrasjonen har også opplyst at i saker som blir behandlet i politiske organer hvor det er en annen part, vil møtesekretæren sende ut vedtaksbrev til parten. Dette kan være i saker som; søknader om dispensasjoner, avtaler eller fornyelse av avtaler, høringsuttalelser o.l.

I møte med revisor høsten 2021 opplyste administrasjonen at de selv så at kommunen hadde forbedringspotensial når det gjaldt kontrollrutiner knyttet til både saksutredninger og oppfølging av politiske vedtak.

4.2 Revisors vurderinger og konklusjon

Administrasjonen har opplyst at det ikke er utarbeidet skriftlige rutiner eller retningslinjer for oppfølging av politiske vedtak. Revisor oppfatter at politiske vedtak vil bli registrert i kommunens nye saksbehandlingssystem. Videre oppfatter vi at systemet muliggjør å angi ansvarlige for ulike oppgaver, slik at ansvar for oppfølging av et vedtak kan plasseres til saksbehandlere i systemet. Vi har imidlertid ikke fått informasjon om hvorvidt kommunen har rutiner for å fordele slikt ansvar. Gamvik kommune har ikke system eller rutiner for

rapportering på vedtaksoppfølging fra administrasjonen til politisk nivå. Vi har ikke blitt forelagt rutinebeskrivelser for avklaring av vedtakets innhold ved behov eller for å gå tilbake til det folkevalgte organet dersom administrasjonen blir oppmerksomme på faktiske eller rettslige forhold med sentral betydning for iverksettelsen av et vedtak.

I kapittel 5 presenteres våre funn og vurderinger fra undersøkelser av iverksettelsen av et utvalg vedtak fattet av formannskapet og kommunestyret. Disse tilsier at Gamvik kommune ikke har gode nok rutiner for oppfølging og iverksettelse av politiske vedtak.

Med bakgrunn i det ovennevnte vurderer vi følgende revisjonskriterier som **ikke oppfylt**:

- Kommunedirektøren bør ha utarbeidet et system med rutiner for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak.
- Kommunedirektørens system for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak bør omfatte rutiner for følgende:
 - Registering av politiske vedtak.
 - Avklaring av vedtakets innhold.
 - Å gå tilbake til det folkevalgte organet dersom kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettelsen av vedtaket.
 - Ansvarsplassering og fordeling for oppfølging av politiske vedtak.
 - Rapportering på vedtaksoppfølging fra administrasjonen til politisk nivå, herunder om eventuelle uventede hendelser, avvik eller kapasitetsutfordringer som påvirker administrasjonens iverksettelse av vedtaket.

Med bakgrunn i våre funn og vurderinger er **revisors konklusjon at Gamvik kommune ikke har etablert rutiner for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak.**

5 IVERKSETTELSE AV POLITISKE VEDTAK

Blir politiske vedtak iverksatt som forutsatt?

Revisjonskriterium

Kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket.

I dette kapittelet er funn og vurderinger for vedtakene vi har undersøkt iverksettelsen av. Vi presenterer først våre funn og vurderinger som gjelder vedtak fattet av formannskapet og deretter kommunestyret. Vedtaket vi har undersøkt oppfølgingen av presenteres i tekstboks. Deretter presenterer vi våre funn som gjelder iverksettelsen/oppfølgingen av vedtaket. Som redegjort for i kapittel 3 har administrasjonen opplyst at det har vært krevende å finne opplysninger om oppfølgingen av flere vedtak.

5.1 Oppfølging av vedtak fattet av formannskapet, 2019 – 2021

5.1.1 Vedtak fattet i 2019

Sak 3/19 Gamvik eiendom - søknad om å overta/kjøpe kommunale boliger vedtak om utredning

Formannskapet ber adm. igangsette arbeidet med en boligpolitisk handlingsplan for Gamvik kommune.

Revisors funn

Saken ble behandlet av formannskapet i møte 31.1.2019. Vi har spurt administrasjonen om arbeidet med boligpolitisk handlingsplan har blitt igangsatt, hva som i så fall er status i arbeidet og om politiske organ har blitt holdt orientert om fremdrift i arbeidet.

Administrasjonen har opplyst at de ikke har lyktes med å fullt ut finne tilstrekkelig dokumentasjon i saken for å kunne svare ut på hvilken måte og i hvilken grad vedtaket er fulgt opp. Videre har administrasjonen om status opplyst at det har vært tatt administrativt initiativ for å iverksette dette vedtaket, uten at man har kommet i gang med prosessen. De har også opplyst at nødvendigheten av en slik plan absolutt er til stede og vist til at boligproblematikken i kommunen er satt på dagsorden av administrasjonen i samarbeid med Husbanken. Av opplysningene vi har fått, oppfatter revisor at arbeidet med en egen boligpolitisk handlingsplan ikke har startet.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i at arbeidet med boligpolitisk handlingsplan i Gamvik kommune ikke er igangsatt, vurderer vi revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket* som **ikke oppfylt**.

Sak 6/19 Pkt.feste vinsjhus Holmeveien

Formannskapet utsetter saken, og ber administrasjon gå i dialog med søker om framtidig bruk av området, og eventuelle vilkår for opprettelse av punkt feste.

Revisors funn

Formannskapet behandlet saken i møte 31.1.2019. Vi har spurt om administrasjonen kan dokumentere dialog med søker om framtidig bruk av området og eventuelle vilkår for opprettelse av punkt feste. Administrasjonen har opplyst at de ikke har lyktes med å finne noe dokumentasjon i saken for å kunne svare ut på hvilken måte og i hvilken grad vedtaket er gjennomført og oppfylt. De har opplyst at det ikke foreligger annet enn selve saksutredningen i kommunens systemer, og status i saken er derfor ukjent for administrasjonen.

Revisors vurdering

På bakgrunn av ovennevnte opplysninger fra administrasjonen, er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket, ikke er oppfylt.*

Sak 7/19 Nordkyn Nordic Safari AS. Søknad om, av tomt til eksisterende naust

- 1. Formannskapet tildeler inntil 1000m² av kommunens eiendom gnr/bnr 42 til Nordkyn Nordic Safari AS.*
- 2. Formannskapet søker om tillatelse til fradeling av inntil 1000m² fra gnr/bnr 42 i samsvar med kartskisse som vist i dette saksfremlegget.*
- 3. Fradelte tomt overdras til søker etter gjeldende fastsatte satser. Alle kostnader knyttet til fradeling og oppretting av ny eiendom påfaller søker.*

Revisors funn

Saken ble behandlet i formannskapets møte 31.1.2019. Revisor har etterspurt dokumentasjon på tildeling av eiendom (jf. vedtakets pkt. 1), søknad om tillatelse til fradeling (jf. vedtakets pkt. 2) og dokumentasjon på at fradelte tomt er overdratt til søker etter daværende satser og at alle kostnader er påfalt søker (jf. vedtakets pkt. 3).

Administrasjonen har opplyst at status i saken er ukjent. De har ikke lyktes med å finne dokumentasjon i saken som kan belyse oppfølgingen av vedtaket. Videre har de opplyst at de ikke finner dokumentasjon på fradeling av tomt og oppmåling i sine systemer.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i ovennevnte funn, er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *rådmannen skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket ikke er oppfylt* for de tre undersøkte vedtakspunktene i sak 7/19.

Sak 11/19 Mehamn Fisk AS. Søknad om tomt til lagerbygg Holmeveien – endret plassering

1: Gamvik formannskap tildeler inntil 320 m² av kommunens eiendom gnr 3/bnr 9 til Mehamn Fisk AS. Tomta skal benyttes til etablering av lagerbygg for fiskeredskaper; jfr. søknad av 22.06.2018.

2: Formannskapet søker om tillatelse til fradeling av inntil 350 m² fra ovennevnte eiendom; jfr. kartskisse i dette saksframlegg.

3: Fradelt tomt overdras til søker etter gjeldende fastsatte satser. Alle kostnader knyttet til fradeling og oppretting av ny eiendom påfaller søker.

4: Som vilkår for tomtetildelingen fastsettes:

Søknad om tillatelse til bygging må foreligge innen 6 mnd fra tildelingsdato, og byggearbeider må være startet opp innen 2 – to – år fra dato. Hvis disse betingelser ikke oppfylles, kan Gamvik kommune tildele tomte til en eventuell annen søker.

Revisors funn

Formannskapet behandlet saken i møte 14.3.2019. Revisor har etterspurt dokumentasjon som belyser at eiendom er overdratt til Mehamn Fisk AS, at det er søkt om tillatelse til fradeling, at alle kostnader påfalt søker og at vilkårene i vedtakets pkt. 4 er satt.

Administrasjonen har oversendt skjøte og brev fra Kartverket av 4.5.2020 med bekreftet grunnbokutskrift som viser at hjemmel til kommunens eiendom er overdratt fra kommunen til selskapet. Ordfører har skrevet under på skjøtet 29.8.2019 – og det fremgår at kjøpesummen var på kroner 33 060,-. Vedtakets punkt 3 omtaler «gjeldende fastsatte satser» og revisor oppfatter at dette er henvisning til kommunens betalingsregulativ. I betalingsregulativet for 2019 fremgår at salg av kommunal eiendom til forretning/industri/næring skal skje til pris på kr 100 per m². Kjøpesummen var kr 33 060, som vil tilsvare et areal på 330 m². Imidlertid følger det av samme vedtakspunkt at alle kostnader knyttet til fradeling og oppretting av ny eiendom påfaller søker, slik at deler av beløpet kan være andre kostnader enn betaling for selve arealet.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i de ovennevnte funn er revisors vurdering at for de tre første vedtakspunktene i sak 11/19 er revisjonskriteriet om at kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket er **oppfylt**. For det siste vedtakspunktet, punkt 4, har ikke kommunen fremlagt dokumentasjon på at dette er utført. For dette vedtakspunktet er revisors vurdering at revisjonskriteriet **ikke er oppfylt**.

Sak 14/19 Opptak av startlån til videretildeling 2019

Formannskapet vedtar å ta opp inntil 4 million i startlån hos Husbanken for videre tildeling.

Vedtaket er fattet etter kommunelovens § 13.

Revisors funn

Saken ble behandlet i formannskapetets møte 14.3.2019. Vedtaket henviser til kommunelovens § 13, som omhandler utvidet myndighet i haste-saker. Kommunestyret har anledning til å beslutte at formannskapet skal ha myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette. Revisor har spurt om administrasjonen kan dokumentere at det er tatt opp lån hos Husbanken, og at dette er tildelt videre.

Vi har fått tilsendt låneavtaler mellom Gamvik kommune og Husbanken datert 11.2.2021, og 25.2.2020. Ovennevnte vedtak ble fattet i mars 2019, og med bakgrunn i at det var et hastevedtak, oppfatter revisor at vedtaket gjaldt for 2019. Vi har ikke fått tilsendt avtale mellom Gamvik og Husbanken for 2019, men vi har i kommunens årsregnskap for 2019 funnet informasjon om utlån kommunen har gjort i 2019, markert i gult i utklipp 1 nedenfor.

Utklipp 1: Økonomisk oversikt investering, årsregnskap 2019

Økonomisk oversikt - Investering					
Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Regnskap 2018
INNTEKTER					
Salg driftsmidler og fast eiendom	18	-185 313	0	0	-242 700
Andre salgsinntekter		0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse		-500 000	-500 000	0	-6 083 000
Kompensasjon for merverdiavgift		-689 808	-1 893 750	-1 006 250	-623 334
Statlige overføringer		0	0	0	0
Andre overføringer		0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		0	0	0	0
Sum inntekter		-1 375 121	-2 393 750	-1 006 250	-6 949 034
UTGIFTER					
Lønnsutgifter		215 900	0	0	0
Sosiale utgifter		0	0	0	0
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.		7 285 114	13 845 000	8 725 000	2 655 268
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.		5 449 094	3 850 000	1 350 000	3 321 611
Overføringer		689 808	1 893 750	1 006 250	1 123 334
Renteutgifter og omkostninger		0	0	0	0
Fordelte utgifter		0	0	0	0
Sum utgifter	14	13 639 917	19 588 750	11 081 250	7 100 212
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER					
Avdrag på lån	9	1 602 794	1 550 000	1 550 000	9 338 071
Utlån		5 160 000	6 000 000	2 000 000	6 915 000
Kjøp av aksjer og andeler	11	458 606	458 606	0	509 882
Dekning av tidligere års udekkede merforbruk		0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond		0	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	11	348 185	0	0	1 211 938
Sum finansieringstransaksjoner		7 569 585	8 008 606	3 550 000	17 974 892
Finansieringsbehov		19 834 381	25 203 606	13 625 000	18 126 071

Som det fremgår av ovennevnte oversikt ble budsjett for utlån regulert fra kr 2 millioner til 6 millioner, en økning som tilsvarer beløpet formannskapet vedtok. Videre fremgår at utlån er på kr 5 160 000, som tilsier at kommunen har videre tildelt startlån.

Revisors vurdering

Formannskapetets vedtak ble fattet i mars 2019 etter hasteparagraf. Vi har ikke blitt forelagt dokumentasjon på at lån hos Husbanken i 2019 ble økt i tråd med vedtaket. Vi oppfatter imidlertid av opplysninger i regnskapet at kommunen har tatt opp lån for videre tildeling. Med bakgrunn i dette er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket er oppfylt.*

Sak 22/19 Skjånesbruket AS – sletting av heftelser

Formannskapet ber rådmannen om å iverksette sletting av pantedokument på eiendommen 2023-10/78 på kr 800.000 tinglyst 26.11.2009.

Formannskapet ber rådmannen om å iverksette sletting av tinglyst forkjøpsrett på eiendommen 2023-10/78

Revisors funn

Saken ble behandlet av formannskapet i møte 11.4.2019. Revisor har bedt om dokumentasjon på at pantedokument og tinglyst forkjøpsrett er slettet. Administrasjonen har opplyst at det ikke har lyktes å finne dokumentasjon i saken som belyser på hvilken måte og i hvilken grad vedtaket er fulgt opp. Status i saken er derfor ukjent.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i ovennevnte, er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket ikke er oppfylt* for de to vedtakspunktene i sak 22/19.

Sak 27/19 Innkjøp av hjertestarter, Mehamn Helsecenter

Formannskapet vedtar innkjøp av ny hjertestarter.

Revisors funn

Formannskapet behandlet saken i møte 23.5.2019. Revisor har bedt om dokumentasjon på at hjertestarter er kjøpt inn. Administrasjonen har gitt følgende tilbakemelding: «Det er kjøpt inn hjertestarter og finansiert med et låneopptak på 227 155,-». Vi har blitt forelagt kvittering for kjøpet, datert 8.9.2019. Vi finner også samme beløp i kommunens regnskap for 2019 i oversikt over investering på *ansvar 3420 Sykehjem/Sykestue*. Det fremgår ikke av dette vedtaket hvordan innkjøp av ny hjertestarter skal finansieres. Finansiering ble behandlet av kommunestyret i sak 28/19, og vi omtaler kommunestyrets vedtak i kapittel 5.2.

Revisors vurdering

Administrasjonen viser til at hjertestarter er kjøpt inn og finansiert med låneopptak. Investeringen er regnskapsført i 2019. Revisor vurderer revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket som oppfylt*.

Sak 46/19 Søknad om utvidelse av tomt – næringsvirksomhet på Skjånes

- 1. Formannskapet ser positivt på at Skjånesbruket AS ønsker å utvide kapasiteten på Skjånes med de muligheter det igjen kan gi for økt aktivitet og mulige nye arbeidsplasser.*
 - 2. Gamvik kommune selger inntil 750 m² av sin eiendom 10/12 til Skjånesbruket. Salgspris i henhold til vedtatt Betalingsregulativ Gamvik kommune.*
 - 3. Formannskapet søker om tillatelse til fradeling av inntil 750 m² fra ovennevnte eiendom i samsvar med kartskisse som er vedlagt dette saksframlegget.*
 - 4. Tomtearealet som selges slås sammen med Skjånesbrukets eiendom 10/78.*
 - 5. Kjøper pålegges å anlegge ny vei til moloen øst/nordøst for tilbygget som bygges.*
 - 6. Salget forutsetter at eksisterende festekontrakt 10/12/1 avsluttes.*
- Kjøper bærer alle kostnader i forbindelse med eiendomsoverdragelsen og ny vei til moloen.*

Revisors funn

Formannskapet behandlet saken i møte 29.8.2019. Vi har undersøkt iverksettelsen av de uthevede delene av vedtaket. Vi har bedt om dokumentasjon på salg av eiendom, at pris var i henhold til betalingsregulativ, at det er søkt om tillatelse til fradeling, at det er stilt vilkår om at kjøper ble pålagt å anlegge ny vei samt at eksisterende festekontrakt avsluttes.

Administrasjonen har oversendt brev som er sendt til Skjånesbruket AS hvor selskapet underrettes om vedtaket som ble fattet i formannskapets møte. Vi har også mottatt et brev som viser til at selskapet HR Prosjekt AS har blitt innleid av Gamvik kommune for å bistå med oppmålingsforretninger i kommunen. Av varsel om oppmålingsforretning fremgår det at den skal avholdes 10.10.2019. Administrasjonen har også oversendt protokoll fra oppmålingsforretningen samt faktura som viser at kommunen har fakturert selskapet for kjøp av tomt, oppmåling, tinglysningsgebyrer, fakturagebyr og utskrift av matrikkelbrev. Totalt ble selskapet fakturert for 141 014,- kroner. Det foreligger også tegninger som viser hvor ny vei til moloen fra tilbygget skal bygges.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i dokumentasjonen administrasjonen har fremlagt, er revisors vurdering at vedtakets punkt 2 er gjennomført og dermed også punkt 3 siden salg er gjennomført. Ufra opplysningene vi har fått, legger vi også til grunn at vedtakets punkt 4, 5 og 6 er iverksatt. Vi har ikke informasjon om hvorvidt ny vei faktisk er anlagt, men oppfatter at det er oppstilt som krav. Kommunen har fakturert selskapet for de påløpte kostnadene og tomt. På denne bakgrunn er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket er oppfylt* for de seks undersøkte vedtakspunktene.

5.1.2 Vedtak fattet i 2020

Sak 25/20 Kjøp av brukt gravemaskin

I medhold av Kommunelovens § 11-8 fatter formannskapet følgende vedtak:

1. Det bevilges inntil kr 600 000,- til anskaffelse av brukt gravemaskin til erstatning for dagens traktorgraver.
2. Traktorgarveren av type JCB leveres som innbyttemaskin til leverandøren.
3. Investeringen dekkes med låneopptak.

Revisors funn

Formannskapet behandlet saken i møte 7.5.2020. Vedtaket henviser til kommunelovens § 11-8 som er bestemmelsen om hastesaker i den nye kommuneloven. Vi har etterspurt dokumentasjon på anskaffelsen og at traktorgraver ble levert som innbytte (jf. vedtakets pkt. 2). Administrasjonen har sendt ordrebekreftelse av 12.5.2020. Utklipp av denne fremgår nedenfor.

1 stk brukt JCB 67C-1 s/n 1913139 gravemaskin m/Everdigm hammer

Maskinen leveres i henhold til avtale av 07.05.20 og selges uten garanti.

Pris	Kr	739 100,-
25% merverdiavgift	Kr	184 775,-
	Kr	<u>923 875,-</u>

Vi tar Deres JCB 4CX s/n 1349688 i innbytte:

Pris	Kr	175 000,-
25% merverdiavgift	Kr	43 750,-
	Kr	<u>218 750,-</u>

Leveringstid: Mai 2020
 Betaling: Kr 218 750,- ved /innbytte/kreditnota.
 Kr 705 125,- kontant ved levering

Som det fremgår av utklippet, skulle kommunen betale kr 705 125 ved levering. Dette beløpet er inkludert merverdiavgift, som kommunen får refundert. Merverdiavgift lånefinansieres derfor ikke. Trekkes merverdiavgift fra, er kostnaden under kr 600 000.

Revisors vurdering

Administrasjonen har kjøpt brukt gravemaskin og levert innbyttemaskin til leverandøren som angitt i vedtaket. Investeringen som skal lånefinansieres er innenfor det bevilgede beløpet. Med bakgrunn i dette vurderer vi revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket*, som **oppfylt** for de tre vedtakspunktene i sak 25/20.

31/20 Utleie av kommunale bygg fra 01.01.20 – 13.03.20

1. Gamvik kommune gir leiefritak slik at frivillige lag, foreninger og idrettslag/klubber ikke betaler for leie av kommunale bygg for perioden 1/1-13/3 2020. Dette utgjør kr. 214 050,-
2. Gamvik kommune gir leiefritak slik at frivillige lag, foreninger og idrettslag/klubber ikke betaler for leie av kommunale bygg for perioden 14/3 – 31/8 2020

Revisors funn

Formannskapet behandlet saken i møte 2.6.2020. Revisor har undersøkt regnskapstall og finner at det er ført lite inntekter for utleie av kommunale bygg i perioden 1.1.-31.8.2020. Videre finner vi at det ikke er noen leiefaktura fra kommunen til lag og foreninger i denne perioden.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i ovennevnte funn er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket*, er **opplylt** for de to vedtakspunktene i sak 31/20.

5.1.3 Vedtak fattet i 2021**Sak 7/21 Valg av trafikksikkerhetsutvalg 2021-2023**

Formannskapet ber Rådmannen utarbeide mandat og retningslinjer for trafikksikkerhetsutvalget 2021-2023.

Formannskapet ber Rådmannen legge saken frem for behandling i KST i april.

Revisors funn

Formannskapet behandlet saken i møte 11.2.2021. Siste del av vedtaket angir at sak skal legges fram for behandling i kommunestyret i april. Vi finner ikke at kommunestyret hadde møte i april, men i mars og mai. Ut fra protokoller fra møtene var ikke sak om mandat og trafikksikkerhetsutvalg satt opp som egen sak i noen av disse møtene. Vi har etterspurt dokumentasjon på mandat og retningslinjer for trafikksikkerhetsutvalget og at saken er fremlagt for kommunestyret.

Administrasjonen har opplyst at saken ble stoppet i kommunestyremøte i etterkant av vedtaket, på grunn av at det muligens allerede fantes et trafikksikkerhetsutvalg. Videre har administrasjonen opplyst at det stemmer, men at utvalget naturlig nok stoppet opp sitt arbeid på grunn av situasjonen med koronapandemien. Av den grunn er det ikke laget noe nytt mandat og/eller retningslinjer for Trafikksikkerhetsutvalget, har administrasjonen opplyst. Utkast til Trafikksikkerhetsplan var per mai 2022 på høring.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i ovennevnte funn, finner revisor at vi **ikke har tilstrekkelig grunnlag** for å vurdere revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket*.

Sak 507/21 Økning av stillingsprosent psykolog

Formannskapet vedtar å øke stillingen til fra 50 % til 100 %.

Revisors funn

Saken ble behandlet i formannskapetets møte 8.6.2021. Vi har bedt om dokumentasjon på at stillingsprosenten i tråd med vedtaket er økt. Administrasjonen har oversendt utlysning av stilling som kommunepsykolog i 100 %. Det fremgår ikke når utlysningen ble gjort, men utfra tidspunktet utlysningsteksten er hentet ut fra søknadsportal, oppfatter vi at det ble gjort i løpet av høsten 2021.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i at administrasjonen har utlyst 100 % stilling som kommunepsykolog vurderer vi revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket som **oppfylt**.*

5.2 Oppfølging av vedtak fattet av kommunestyret i perioden 2019-2021

5.2.1 Vedtak fattet i 2019

4/19 Mehamn 200 år 2019 – Jubileumsarrangement. Søknad om økonomisk støtte til arrangement

Kommunestyret bevilger 250.000,- som omsøkt av jubileumskomiteen. Midlene tas av disposisjonsfondet.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 14.2.2019. Revisor har undersøkt i kommunens regnskap at bevilgningen ble gjennomført og at midlene ble tatt av disposisjonsfondet.

Revisors vurdering

Revisor vurderer revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket som **oppfylt**.*

Sak 7/19 Bolig med bistand kjøp av Værveien 101

1. Gamvik kommunestyret vedtar å kjøpe Værveien 101 i henhold til intensjonsavtale av 11. desember 2018.

2. Gamvik kommunestyre vedtar et låneopptak på inntil kr 6.000.000

3. Rådmannen skal søke maksimalt investeringstilskudd fra Husbanken, dette tilskuddet skal gå til reduksjon av den totale kostnaden for kommunen

4. Nødvendige ombygginger/utbedringer prosjekteres i nært samarbeid med Husbanken og deres retningslinjer, og igangsettes så snart som mulig med sikte på å ta bygget i bruk i løpet av 2019.

5. Kommunestyret ber om at omkringliggende arealer forbeholdes prosjektet. Dette for å sikre arealer til en eventuell utbygging.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 14.02.2019. Vi har fra administrasjonen bedt om redegjørelse for hva som er gjort i denne saken, dokumentasjon på at Værveien 101 ble kjøpt i henhold til intensjonsavtale og at det ble søkt investeringstilskudd fra Husbanken.

Administrasjonen har gitt følgende tilbakemelding: «*Det kan ikke finnes spor etter utredning av «bolig med bistand» Det er ikke tatt opp lån pålydende 500 000.- i 2019 til dette formålet.*» Revisor er usikker på om administrasjonens svar egentlig knytter seg til oppfølgingen av et annet vedtak omhandlende Værveien 101. Vi har imidlertid ikke mottatt annen informasjon eller dokumentasjon som belyser oppfølgingen av vedtaket i sak 7/19.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i ovennevnte tilbakemelding fra administrasjonen er vår vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket* **ikke er oppfylt** for de fem undersøkte vedtakspunktene i sak 7/19.

Sak 15/19 Mehamn barnehage – nybygg, oppgraderinger eller?

På bakgrunn av mulighetsstudiet anbefales det at det bygges ny fremtidsrettet barnehage i Mehamn.

Kostnadsoverslaget i alternativ B legges til grunn.

Prosjektet finansieres med ordinært låneopptak og innarbeides i kommunens økonomiplan.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 25.4.2019. Revisor har spurt om kostnadsoverslaget i punkt B ble lagt til grunn og innarbeidet i kommunens økonomiplan og om det er gjort låneopptak i etterkant av vedtaket. Administrasjonen har opplyst at barnehagen er bygget og tatt i bruk. Videre har de opplyst at kostnadsoverslaget for barnehagen har holdt og at det i etterkant av kommunestyrets vedtak ble gjort låneopptak.

Revisors vurdering

Vi vurderer revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket*, som **oppfylt**.

Sak 28/19 Innkjøp av hjertestarter, Mehamn helsesenter. Finansiering

Gamvik kommunestyre vedtar å finansiere ny hjertestarter til Mehamn helsesenter med låneopptak på inntil kr 250 000

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 13.6.2019. Revisor har etterspurt dokumentasjon på at hjertestarter ble finansiert med låneopptak, som angitt i vedtaket. Administrasjonen har fremlagt kvittering for kjøpet og opplyst at det er finansiert med låneopptak på kr 227 155. Revisor finner at dette beløpet er regnskapsført i 2019.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i ovennevnte funn, er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetninger i vedtaket*, er **oppfylt**.

Sak 29/19 Skjånes industriområde finansiering og gjennomføring

- 1. Gamvik kommune hilser den økende interessen for utvikling av stedet Skjånes velkommen. Skjånes industriområde utvikles med nytt byggetrinn som skissert i saksfremlegg til denne sak. Investeringsbudsjettets post 02300.4204.325 økes med kr. 1 200 000,- til kr. 1 500 000,-. Prosjektet finansieres med låneopptak.*
- 2. Prosjektkonkurranse lyses ut og prosjektet gjennomføres snarest mulig.*

Revisors funn

Saken ble behandlet av kommunestyret i møte 13.6.2019. Revisor har undersøkt iverksettingen av det uthevede vedtakspunktet – vedtakets punkt 2. Revisor har fra administrasjonen etterspurt dokumentasjon på utlysning av prosjektkonkurranse.

Kommunen har oversendt interne e-poster omhandlende fylling av masser ved industriområdet. Det fremgår av disse at det ikke er gjennomført konkurranse. Kommunen fikk vederlagsfrie masser fra Mesta som ble fraktet til industriområdet. Kommunen fikk også masser fra privatperson som skulle etablere vei til hytte i området. Det var en fastsatt pris på kr 180 per kubikkmeter for å få disse massene transportert og utlagt. Det fremgår av korrespondansen at kommunen hadde klargjort for konkurranse, men denne ble stoppet da de fikk tilgang på så mye billige masser. Slik revisor oppfatter innholdet i e-postkorrespondansen, har kommunens kostnader oversteget kr 100 000.

Revisors vurdering

Det er ikke lyst ut prosjektkonkurranse i tråd med vedtakets punkt 2. Årsaken er at kommunen fikk tilgang til billige masser, noe som sannsynligvis reduserte kommunens kostnader. Revisor oppfatter at kostnadene har oversteget kr 100 000 og i henhold til regelverk om offentlige anskaffelser skal det gjennomføres konkurranse når kostnadene overstiger kr 100 000. Vi vurderer revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket som **ikke oppfylt***.

Sak 34/19 Åpningstider i barnehage og opprettelse SFO i Gamvik

Kommunestyret endrer åpningstid i Gamvik barnehage til 07:00 – 16:00 og som følge av det oppretter en 25 % stilling fra nytt barnehageår.

Kommunestyret oppretter SFO-tilbud ved Gamvik skole, fra skolestart 2019, dersom det er behov for det, i samarbeid med Gamvik barnehage.

Kommunestyret innarbeider det i årets budsjett, ca 70.000 og videre innarbeide det i neste års budsjett.

Tiltaket finansieres slik: 40.000 fra kulturkontoret, 30.000 fra kulturskolen.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 13.6.2019. Revisor har bedt om informasjon/dokumentasjon om endring av åpningstid, opprettelse av 25 %-stilling fra nytt barnehageår, om det etter skolestart i 2019 har vært SFO-tilbud ved Gamvik skole og finansiering.

Administrasjonen har opplyst at Gamvik barnehage avholdt et foreldremøte for å kartlegge behov for endret åpningstid. Det ble inngått en avtale mellom de foresatte og barnehagen som innebærer at foresatte melder fra når det er behov. Denne ordningen har administrasjonen opplyst at har fungert. Vi har ikke fått dokumentasjon på avtalen mellom barnehagen og foreldrene, men administrasjonen viser til at barnehagen har slik dokumentasjon.

Når det gjelder endring av åpningstider, har administrasjonen opplyst at det medfører endring av vedtektene. Vedtektsendringer er en politisk prosess med høringsfrister fra ulike instanser. Administrasjonen har imidlertid opplyst at det viste seg at det kunne gjøres uten å endre vedtektene. Revisor antar at det har sammenheng med at det ikke ble fastsatt nye åpningstider, men at de er behovsprøvde – altså endres når foreldre melder fra om behov.

Om opprettelse av 25 %-stilling ved barnehagen har administrasjonen opplyst at dette ble gjort ved at en pedagogisk leder ble flyttet over fra Mehamn barnehage til Gamvik barnehage. Dette skjedde fra og med 23.4.2019. Det innebar en større økning i bemanningen i Gamvik barnehage enn 25 %-stilling. Administrasjonen har opplyst at den aktuelle ansatte har kompetanse for undervisning i småskolen og ved overkapasitet i barnehagen kunne ressursen brukes i skolen.

Når det gjelder tilbud om SFO, har administrasjonen vist til at det fra høsten 2019 har vært tilbud om SFO. Tilbudet var organisert via barnehagen, og det var behov for SFO før skoletid. Da skolen har leksehjelptilbud fire dager i uken var behovet for SFO kun tilknyttet til tiden før skolen åpnet. Det er ikke søkt om plass på SFO etter skoletid for noen elever ved Gamvik skole.

Finansiering av tiltaket ble gjort ved omfordeling innenfor budsjetttrammen til Oppvekst, har administrasjonen opplyst.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i de ovennevnte opplysningene fra administrasjonen er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket*, er **oppfylt** for de tre undersøkte vedtakspunktene i sak 34/19.

Sak 47/19 Vedtekter skolefritidsordningen i Gamvik kommune

Fremlagte vedtekter for skolefritidsordningen vedtas med følgende endringer:

Punkt 10D i vedtekter for SFO endres til:

Det betales for 9 måneder, 1 høstferie, juleferie, vinterferie og påskeferie er det mulig å kjøpe ekstra tid. Det betales da pr. dag.

Punkt 8c endres fra 10 mnd. Til 9 mnd.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 14.11.2019. Revisor har bedt om å få oversendt vedtektene til SFO i Gamvik kommune og har gjennomgått disse. Av vedtektene for SFO som vi har fått tilsendt, fremgår at det er vedtatt av *formannskapet* 7.11.2019. Endringene kommunestyret vedtok en uke senere er ikke tatt inn i vedtektene.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i at endringer kommunestyret vedtok ikke er inntatt i vedtektene, er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket* **ikke er oppfylt**.

Sak 48/19 Bolig med bistand – Værveien 101 ombygging

Kommunestyret sender saken tilbake til administrasjonen, med følgende bestilling:

- 1. Vurdere ulike alternativer til tomt.*
- 2. Vurdere nybygg.*
- 3. Ber administrasjonen utrede alternativt bruk eller utleie/salg av Værveien 101.*

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 14.11.2019. Revisor har etterspurt dokumentasjon som viser at ulike alternativer til tomt og nybygg er vurdert. Vi har også bedt om dokumentasjon på at administrasjonen har utredet alternativ bruk eller utleie/salg av Værveien 101.

Administrasjonen har gitt tilbakemelding om at de ikke har funnet dokumentasjon i saken for å kunne svare ut på hvilken måte og i hvilken grad vedtaket er gjennomført.

Revisors vurdering

Med bakgrunn i administrasjonens tilbakemelding, er revisors vurdering at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket ikke er oppfylt.*

Sak 49/19 Fremtidige 17.mai arrangementer i kommunen*Punkt 1:*

OOU i samarbeid med ungdomsrådet gis i oppdrag å organisere 17.-mai-arrangementer i Gamvik kommune.

Punkt 2:

Tilskudd kr 12.500 til Mehamn

Gamvik og Skjånes kr 6.000 hver seg.

Med følgende tillegg i punkt 1 og 2:

Punkt 1: Organisere 17.mai arrangement og samefolkets dag 6.februar.

Punkt 2: Tilskudd på 10.000,- til samefolkets dag.

Administrasjonen utarbeider en søknad til sametinget for ytterlig støtte.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 14.11.2019. Revisor har undersøkt den uthevede delen av vedtaket og spurt administrasjonen om det kan dokumenteres at det er sendt søknad til Sametinget om ytterligere støtte. I sitt svar har administrasjonen vist til vedlegg 2. Av vedleggene som er oversendt oss som vedlegg 2, finner vi ikke at det inngår dokumentasjon på at det er utarbeidet og oversendt en søknad til Sametinget for ytterligere støtte. Vi finner heller ikke at det inngår i andre vedlegg administrasjonen har sendt.

Revisors vurdering

Vi vurderer revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket som ikke oppfylt.*

Sak 54/19 Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023*Nytt punkt 14:*

Gamvik SV/SP ber om at det igangsettes arbeid med kartlegging og verdsetting av friluftsområder i kommunen. Det nedsettes en arbeidsgruppe som kartlegger friluftsområdene med utgangspunkt i miljødirektoratets veileder (...)

Nytt punkt 16:

(...) Gamvik SV/SP ønsker at det skal utredes om ledere kan gå inn i turnus. Omfordeling fra helse av eksisterende ressurser til miljøarbeiderstilling ved skolene og barnehagene i kommunen, med virkning fra 1. august 2020. Utredningen behandles videre i OOU.

Nytt punkt 17:

Stillinger i Gamvik kommune og bruk av tilrettelagt arbeid: Vi ber administrasjonen om å foreta en full gjennomgang av hvilken praksis som føres med tanke på midlertidige ansettelser og tilrettelegging av arbeid for arbeidstakere som av ulike årsaker trenger det. Gamvik kommune skal rette seg etter arbeidslivets spilleregler, men samtidig skal vi ikke strekke unødige langt ved å tilby/opprette stillinger som gjør kommunen ineffektiv og hindrer utvikling og kompetanseheving, samt påfører kommunen unødige høye lønnskostnader.

Nytt punkt 18:

Det foreslås å sette av kr 100 000,- til folkevalgtopplæring.

Forslag:

At det settes av kr 270 000,- til bassengtrekk på Gamvik skole

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 16.12.2019. Revisor har undersøkt iverksettelsen av de deler av vedtaket som fremgår av boksen over, og for punkt 16 den uthevede delen av punktet. Vi har fra administrasjonen bedt om informasjon/dokumentasjon for å belyse oppfølgingen av vedtakspunktene.

Til pkt. 14, som omhandler arbeid med kartlegging og verdsetting av friluftsområder i Gamvik, har administrasjonen opplyst at det ikke er funnet noen dokumentasjon på at det er igangsatt et arbeid med å kartlegge og verdsette friluftsområder i Gamvik. Administrasjonen har ikke funnet noen dokumentasjon på at det er nedsatt en arbeidsgruppe som arbeider med dette, eller deltakere til en slik gruppe.

Når det gjelder pkt. 16, som gjelder utredning av om ledere kan gå inn i turnus, har administrasjonen opplyst at det ikke er funnet noen dokumentasjon på at det er utredet om ledere kan gå inn i turnus.

Vedtaket pkt. 17 gjelder stillinger i Gamvik kommune og tilrettelagt arbeid. Administrasjonen har opplyst at det er ikke er funnet noen dokumentasjon på den bestilte gjennomgangen i punkt 17.

Vedtaket pkt. 18 gjaldt folkevalgtopplæring. Administrasjonen har opplyst at det ikke er funnet noen dokumentasjon på at summen til folkevalgtopplæring er satt av og eventuelt anvendt til folkevalgtopplæring. De har imidlertid opplyst at det er gjennomført en ny runde med folkevalgtopplæring 08.02.2022. Dette kostet ikke kommunen noe, da dette var del av tilbudet fra KS til kommunen.

Det siste vedtakspunktet gjaldt bassengtrekk. Administrasjonen har oversendt dokumentasjon på at det er innhentet tilbud på kjøp av bassengtrekk.

Revisors vurdering

For fire av de fem undersøkte vedtakspunktene har administrasjonen opplyst at de ikke finner dokumentasjon på at disse er gjennomført/iverksatt. For disse fire vedtakspunktene er revisors vurdering at *revisjonskriteriet om at kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket **ikke er oppfylt***. Det siste undersøkte vedtakspunktet gjelder bassengtrekk, og dette er fulgt opp gjennom å innhente tilbud på slikt trekk. For dette vedtakspunktet er revisors vurdering at revisjonskriteriet er ***oppfylt***.

Sak 55/19 Nytt reglement Mehamn idrettshall

[...]

Tilføy Lag/foreninger som driver med konkurranseidrett skal prioriteres tre dager i uken i tidsrommet 17.00-20.00 mandag – torsdag,

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 16.12.2019. Kommunestyrets vedtak består av hele reglementet, og vi har kun gjengitt tilføyelse som ble foreslått og vedtatt i møtet, og som vi har undersøkt iverksettelsen av. Vi har fra administrasjonen bedt om å få tilsendt reglementet. Reglementet vi har fått tilsendt er behandlet av kommunestyret i møte 11.6.2020, og er dermed et nyere reglement enn det som ble behandlet av kommunestyret i sak 55/19. Det gir ikke revisor grunnlag for å undersøke om kommunestyrets vedtak i sak 55/19 ble iverksatt.

Revisors vurdering

Revisor har ***ikke grunnlag*** for å vurdere oppfyllelsen av revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket*.

5.2.2 Vedtak fattet i 2020

Sak 6/20 Alternativt bruk av Værveien 101

1. Prosjektet «bolig med bistand» utredes videre med tanke på tjenestens innhold og organisering, før beliggenhet/lokalisasjon vedtas. Værveien 101 benyttes til annet formål.
2. «Bolig med bistand» vurderes i forhold til nytt bygg eventuelt leie av bygg.
3. Administrasjonen får i oppgave å utrede værveien 101 for alternativt bruk/salg.
4. Saken legges frem til kommunestyret.
5. Det tas opp et lån på kr. 500.000,- på investeringsbudsjettet til utredning av «bolig med bistand»

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 13.2.2020. Revisor har fra administrasjonen bedt om informasjon om «bolig med bistand» har blitt utredet videre og status i arbeidet med eventuell utredning, om utredning for alternativ bruk eller salg er igangsatt/gjennomført, om saken ble lagt frem for kommunestyret og om det ble tatt opp lån for å utrede «bolig med bistand».

Administrasjonen har gitt følgende tilbakemelding: «Administrasjonen kan ikke finne spor etter utredning av «bolig med bistand» Det er ikke tatt opp lån pålydende 500 000.- i 2019 til dette formålet.»

Revisors vurdering

Revisors vurdering er at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket* **ikke er oppfylt** for de fem undersøkte vedtakspunktene i sak 6/20.

Sak 23/20 Overføring av kirkelige eiendom til kirkelig fellesråd

1. Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å inngå avtale med Kirkelig fellesråd om overdragelse av kirkegårdene og kirkebyggene fra kommunen til fellesrådet.

2. Avtalen skal omfatte følgende eiendommer:

Mehamn:

Kirkebygget: Eiendom gnr 3, bnr 247.

Kirkegården: Eiendom gnr 3, bnr 39.

Gamvik:

Kirkebygget: Eiendom gnr 5, bnr 81.

Kirkegården: Eiendom gnr 5, bnr 82.

Eiendom gnr 5, bnr 127

Eiendom gnr 5, bnr 215

Hop

Kirkebygget: Eiendom gnr 10, bnr 62

Kirkegården: Eiendom gnr 10, bnr 30

3. Etter at avtalen er godkjent av kirkelig fellesråd skjøter kommunen eiendommene over til kirkelig fellesråd. Tinglysningsgebyret dekkes av Gamvik kommune.

4. Dersom kirkelig fellesråd ønsker å erverve eiendomsretten til de eldste delene av kirkegårdene i Gamvik og Hop må kirkelig fellesråd selv inngå eventuelle avtaler med hjemmelshaverne.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 30.4.2020. Revisor har undersøkt iverksettelsen av de uthevede vedtakspunktene og bedt om å få tilsendt avtale inngått mellom Gamvik kommune og kirkelig fellesråd om overdragelse av kirkegårdene og kirkebyggene. Vi har fått tilsendt avtale mellom den Norske kirke ved Gamvik kirkekontor og Gamvik kommune datert 5.6.2020. Av avtalen fremgår at kirkegårdene og kirkebyggene som er angitt i kommunestyrets vedtak er overdratt fra Gamvik kommune til Gamvik kirkelige fellesråd.

Revisors vurdering

Vi vurderer revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket* som **oppfylt** for de to undersøkte vedtakspunktene i sak 23/20.

Sak 24/20 Vedlikehold av kirkebygg

[...]

6. Rådmannen gis fullmakt til å reforhandle tjenesteytingsavtalen innenfor kommunens budsjettamme

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 30.4.2020. Revisor har undersøkt iverksettelsen av vedtakspunktet som er gjengitt og etterspurt dokumentasjon på at avtalen er reforhandlet. Administrasjonen har opplyst at tjenesteytingsavtalen er drøftet med kirkevergen i både 2020, 2021 og 2022. Videre opplyste de per mai 2022 at den var tiltenkt å bli reforhandlet mellom partene, men at det ikke var funnet felles tid for å få dette gjennomført enda.

Revisors vurdering

Tjenesteytingsavtalen var ikke blitt reforhandlet to år etter at kommunestyrets vedtak ble fattet. Det er etter revisors vurdering ikke i tråd med at vedtak skal iverksettes uten ugrunnet opphold. Vi vurderer revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket som **ikke oppfylt***.

Sak 38/20 Nytt reglement Mehamn idrettshall

[...]

Gamvik kommune tar initiativ overfor Lebesby kommune om å gå sammen om opprettelse av et felles Idrettsråd.

*Søknadsfristen settes til 1.juni for perioden 15.august-15.juni
Gjelder fra 2021.*

Tildeling:

- Administrasjonen tildeler treningstid.
- OOU er klageinstans.

Tilføyelse punkt 7:

...gjelder idrettsarrangement.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 11.6.2020. Kommunestyrets vedtak gjengir innholdet i hele reglementet. Vi har i boksen ovenfor kun gjengitt de tilføyelsene som ble vedtatt i møtet – utover rådmannens innstilling. Vi har etterspurt dokumentasjon på at det er tatt initiativ overfor Lebesby kommune om etablering av felles idrettsråd, at søknadsfrist er satt som angitt i kommunestyrets vedtak og at administrasjonen tildeler treningstid.

Administrasjonen har opplyst at de ikke har funnet fullgodt svar på disse spørsmålene fra revisor, med hensyn til dokumentasjonsunderlag. Videre har de opplyst at dette er ikke gjennomført ut fra det de kan finne.

Revisors vurdering

Vi vurderer revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket* som **ikke oppfylt**.

Sak 47/20 Opprettelse av ny stilling i Nordkyn barnevern

Det opprettes en ny stilling i 100 % stilling i barnevernet. Stillingen skal deles likt mellom Gamvik og Lebesby.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 11.6.2020. Revisor har etterspurt dokumentasjon som viser at stilling er opprettet i tråd med vedtaket. Vi har fått oversendt stillingsannonse samt arbeidsavtale som viser at det er ansatt ny barnevernsleder i 100% stilling fra 17.11.2020 i barnevernstjenesten.

Revisors vurdering

Revisor legger til grunn at dokumentasjonen kommunen har oversendt gjelder *nyopprettet* 100 %-stilling, i tråd med kommunestyrets vedtak og vår forespørsel. Med bakgrunn i det vurderer vi revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket* som **oppfylt**.

Sak 74/20 Årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

[...]

7. Kommunestyret ber rådmannen utrede konsekvenser av tiltak for drift av kjøkken. Det bør ses på fortsatt kommunal drift, eventuelt i kombinasjon med vekstbedrift. Utredning bes lagt frem for politisk behandling innen 1 tertial 2021.

8. Kommunestyret ber rådmann utrede sektor helse og teknisk for tiltak i nedtrekk av drift, og komme tilbake med utredning til kommunestyret for politisk behandling innen 1 tertial 2021.

9. Kommunestyret ber rådmann utrede en plan for inndekning av underskudd 2020, for politisk behandling innen 1 tertial 2021.

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 15.12.2020. Vi har fra administrasjonen bedt om dokumentasjon på at de tre vedtakspunktene 7 – 9 er iverksatt/gjennomført.

Vedtaket punkt 7 gjelder utredning av konsekvenser av tiltak for drift av kjøkken. Sak om utredning av kjøkkendrift ble fremlagt for, og behandlet av, kommunestyret i møte 17.6.2021 (sak 517/21). Vedlagt saken var rapport fra arbeid til en arbeidsgruppe som hadde vurdert ulike alternativer. Fortsatt kommunal drift er vurdert av arbeidsgruppa. Alternativ med drift i kombinasjon med vekstbedrift fremgår ikke av arbeidsgruppas rapport.

Vedtaket punkt 8 gjelder utredning innenfor sektorene helse og teknisk for tiltak i nedtrekk av drift. Administrasjonen har opplyst at sak om nedtrekk av institusjonsplasser har vært oppe i

kommunestyret i slutten av 2020, og at kommunestyret vedtok nedtrekk av institusjonsplasser fra 10 til 7 plasser. Kommunestyrets vedtak i sak 74/20 ble fattet i møte 15.12.2020. Revisor har gjennomgått protokoller fra kommunestyrets møter i 2021, og kan ikke se at det er lagt frem konkret sak med utredning av nedtrekk i drift innenfor sektorene helse og teknisk.

Vedtaket punkt 9 gjelder plan for inndekning av underskudd. Administrasjonen har i sin besvarelse til oss ikke gitt noen opplysninger med relevans for denne delen av vedtaket i sak 74/20. Revisor har gjennomgått protokoller fra kommunestyrets møter, og kan ikke se at det er lagt frem konkret sak som gjelder plan for inndekning av underskudd i første halvår 2021.

Revisors vurdering

For to av de undersøkte vedtakspunktene (punkt 8 og 9) finner vi ikke at vedtaket er iverksatt i tråd med forutsetningene, og vurderer revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket som ikke oppfylt*. For det tredje undersøkte vedtakspunktet (punkt 7) har administrasjonen lagt frem sak om utredning av konsekvenser. Denne er fremlagt senere enn fristen kommunestyret satt i vedtaket, og inneholder ikke utredning av et av alternativene kommunestyret ønsket. For dette vedtakspunktet vurderer vi revisjonskriteriet som *til dels oppfylt*.

Sak 524/21 Kontaktperson politikere ifb. krenkende eller hatefulle ytringer

Det besluttes at Gamvik kommune skal:

- *Integrere ivaretagelse av folkevalgte som utsettes for trusler med mer i krise- og beredskapsplan.*
- *Opprette en fast kontaktperson og prosedyrer for oppfølging av folkevalgte som utsettes for trusler med mer.*
- *Kommunestyret delegerer til rådmannen å utarbeide og inngi anmeldelse på vegne av kommunen i slike saker.*
- *Be om fast kontaktperson i politiet for spørsmål om folkevalgtes sikkerhet.*
- *Innarbeide temaet i folkevalgtopplæringen.*
- *Tilby adgang til bedriftshelsetjeneste for psykososiale støtte til folkevalgte som har behov for dette og motivere utsatte folkevalgte til å benytte seg av tilbudet.*

Revisors funn

Kommunestyret behandlet saken i møte 17.6.2021. Revisor har bedt om dokumentasjon på hva som er gjort i etterkant av dette vedtaket. Vi har spurt om ivaretagelse av folkevalgte som utsettes for trusler med mer er integrert i krise- og beredskapsplan, om det er opprettet fast kontaktperson og prosedyrer for oppfølging, om det er bedt om fast kontaktperson i politiet og om temaet er innarbeidet i folkevalgtopplæringen.

Administrasjonen har opplyst at ivaretagelse av folkevalgte som utsettes for trusler ennå ikke er kommet med og integrert i krise- og beredskapsplanen, men at denne er under revisjon. Det er opprettet fast kontaktperson for oppfølging av folkevalgte som utsettes for trusler med mer, og administrasjonen har opplyst at kommunestyret har valgt rådmannen som kontaktperson. Administrasjonen har også opplyst at det er opprettet fast kontaktperson i politiet for spørsmål om folkevalgtes sikkerhet. Videre har de opplyst at temaet ennå ikke er innarbeidet i folkevalgtopplæringen. Bakgrunnen er opplyst å være at vedtaket om å gjøre dette er veldig ferskt, og at noen politikere har reagert negativt når vedtaket er effektivt i praksis av rådmannen.

Revisors vurdering

Administrasjonen har opplyst at deler av, men ikke hele, vedtaket er iverksatt. Revisors vurdering er at revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket **til dels er oppfylt***.

5.3 Oppsummering og konklusjon

Vi har undersøkt iverksettelsen av 26 vedtakspunkter fordelt på tolv vedtak fattet av formannskapet i perioden 2019 til oktober 2021. Vi har vurdert revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene* som:

- **Oppfylt** for 17 vedtakspunkter
- **Ikke oppfylt** for åtte vedtakspunkter

For det siste undersøkte vedtakspunktet har vi **ikke grunnlag** for å vurdere revisjonskriteriet.

Vi har undersøkt iverksettelsen av 35 vedtakspunkter fordelt på 18 vedtak fattet av kommunestyret. Vi har vurdert revisjonskriteriet om at *kommunedirektøren skal iverksette politiske vedtak i tråd med forutsetningene i vedtaket* som:

- **Oppfylt** for 12 vedtakspunkter
- **Til dels oppfylt** for to vedtakspunkter
- **Ikke oppfylt** for 20 vedtakspunkter

For det siste undersøkte vedtakspunktet har vi **ikke grunnlag** for å vurdere revisjonskriteriet.

Totalt har vi undersøkt iverksettelsen av 61 vedtakspunkter. Vi har vurdert at i underkant av halvparten av disse – 29 vedtakspunkter – er iverksatt i tråd med forutsetningene. Omtrent like mange – 28 vedtakspunkter – har vi vurdert at ikke er iverksatt i tråd med forutsetningene. Vi har vurdert at to vedtakspunkter til dels er iverksatt i tråd med forutsetningene, mens vi for to undersøkte vedtakspunkter ikke har grunnlag for å vurdere iverksettelsen.

Med bakgrunn i våre funn og vurderinger, er **revisors konklusjon at politiske vedtak kun til dels blir iverksatt som forutsatt**. Vi presiserer at konklusjonen gjelder for de vedtakspunktene vi har undersøkt.

Administrasjonen i Gamvik kommune har i sin tilbakemelding til oss opplyst at det generelt har vært svært krevende å spore flere av disse vedtakene og å finne svar på hvorvidt disse har blitt fulgt opp i årene 2019 og 2020. Revisor bemerker at det er alvorlig at kommunedirektøren ikke har oversikt over status i oppfølgingen av politiske vedtak. Oppfølging av politiske vedtak er en sentral oppgave for kommunedirektøren etter kommuneloven. Revisor er klar over at det har vært relativt hyppige endringer i administrativ ledelse i Gamvik kommune. Dette underbygger viktigheten av å ha rutiner og systemer for oppfølging av politiske vedtak, slik at iverksettelse og oppfølging av vedtak ikke avhenger av enkeltpersoner i organisasjonen.

6 UTTAELSE

Revisor sendte rapporten til uttalelse til kommunedirektør 17.10.2022 med to ukers frist for tilbakemelding. Vi mottok tilbakemelding 20.10.2022. Denne er i sin helhet gjengitt nedenfor.

GAMVIK KOMMUNE

Gamvik kommune

Astrid Indrebø

Deres ref.

Vår ref.
21/1088 - 14

Dato
20.10.2022

Rapport fra forvaltningsrevisjon til uttalelse

Kommunedirektøren har ikke ytterligere kommentarer til høringsrunden før rapporten blir ferdigstilt fra kommunerevisjonen.

Jeg vil for øvrig minne om at kontrollutvalget skal gi kommunedirektøren anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken, jfr. Kl. § 23-5.

Med hilsen

Bjørn Gunerius Andersen
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til
Alf Normann Hansen
Kommunedirektør
Siv Anita Steel

Postadresse
Gamvik kommune
Postboks 174
9770 Mehamn

Besøksadresse
Gamvik kommune/rådhuset
Vevikveien 6
9770 Mehamn

Telefon
+ 47 78 49 63 00

Kontonr
Org.nr
934 266 811

E-post
postmottak@gamvik.kommune.no
Internett
www.gamvik.kommune.no

7 ANBEFALINGER

Med bakgrunn i våre funn, vurderinger og konklusjoner har revisor anbefalinger til Gamvik kommune.

Vi anbefaler Gamvik kommune å

- Etablere et system for oppfølging/iverksettelse av politiske vedtak som omfatter rutiner for
 - Registrering av politiske vedtak
 - Ansvars plassering- og fordeling for oppfølging av politiske vedtak
 - Fremgangsmåte ved behov for avklaring av vedtakets innhold
 - Rapportering på vedtaksoppfølging fra kommunedirektøren til politisk nivå
 - Å gjøre folkevalgt organ oppmerksom på eventuelle faktiske eller rettslige forhold med sentral betydning for iverksettelsen av et vedtak

Med bakgrunn i at vi har funnet at flere politiske vedtak ikke er iverksatt som forutsatt, anbefaler vi også Gamvik kommune å

- Gjennomgå iverksettelsen av tidligere vedtak og gjøre nødvendige tiltak dersom vedtak ikke er iverksatt som forutsatt

8 REFERANSER

- Lov 25.9.1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov 22.6.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Prop. 46 L (2017-2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Kommunesektorens organisasjon (KS) sin praktiske veileder «*Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll*», 2020

- Sakspapirer og protokoller, Gamvik kommunes formannskap og kommunestyre, 2019-2021

Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner og fylkeskommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater. Selskapets eiere og oppdragsgivere er Troms og Finnmark fylkeskommune, Nordland fylkeskommune, tolv kommuner i Nordland og 28 kommuner i Troms og Finnmark.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontorer i Tromsø, Narvik, Finnsnes, Bodø, Sortland, Sjøvegan, Leknes og Svolvær.

Vi har 45 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av 14 medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Rettsvitenskap
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Samfunnsøkonomi

KomRev NORD har tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner i Gamvik kommune:

<i>Gamvik-Nordkyn Havn KF,</i>	<i>2017</i>
<i>Selvkost i vann- og avløpssektoren,</i>	<i>2019</i>
<i>Gamvik-Nordkyn Havn KF,</i>	<i>2020</i>
<i>Saksbehandling, internkontroll og lovpålagte tjenester i barneverntjenesten,</i>	<i>2021</i>

